

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.100/2017/5/I.

A Győri Ítéltábla a bnt Tom Burmeister Varga Ratatics Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Varga Rita Mária Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen 166.895,52 euró tőkeösszegű vállalkozói díj és járulékai megfizetése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2017. február 21. napján kelt G.20.969/2014/61. számú ítélete ellen az alperes részéről 62., 63. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 1.016.000. (Egymillió-tizenhatezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes ...ban, az alperes ...on nyilvántartásba vett és ...i székhellyel rendelkező jogi személynek minősülő gazdasági társaság. 2010. július 7-én az alperes a ...i székhellyel rendelkező, perben nem álló ... céggel mint megrendelővel építési szerződést kötött a ... labdarúgó stadionhoz kapcsolódó kivitelezési munkálatok elvégzésére, mely szerződésből eredő jogvitákra a szerződő felek alkalmazandó jogként a román jogot kötötték ki.

A 2010. szeptember 22-i felperesi ajánlatot követően a peres felek 2010. október 11-én (al)vállalkozási szerződést kötöttek a ... labdarúgó stadion tetőszerelési munkáinak elvégzésére. A felperes a szerződés szerint összesen nettó 457.000. euró szerelési árért vállalta a szerződés 2. pontjában meghatározott munkálatok kivitelezését (építési terület kialakítása, felszerelések és állványszerelés, függő állványzatok és cargohálók a nyomógyűrűkön, 240 acélív összeszerelése, a belső tetőmozgató membrán összeszerelése). A szerződés 3. pontja opcionális szolgáltatásként külön javadalmazással határozta meg emelő biztosítását egy hónapra 50.000. euró, mobildaru, kapaszkodó, targonca biztosítását egy hónapra 110.000. euró értékben azzal, hogy ezen összegeket a szerződés 1. pontja szerinti 457.000. eurós vállalkozói díj nem tartalmazza. Ugyanígy opcionális szolgáltatásként került meghatározásra a 40 külső tető membrán összeszerelése, egy tengely összeszerelése ívekkel és külső membránokkal, a karbantartási feladatok ellátása, a belső membrán ¼-ének felszerelése, leszerelése és azok karbantartása. A szerződés 4. pontja úgy rendelkezett, hogy a szolgáltatásoktól vagy a kivitelezés előírásaitól történő eltérés pótlólagos szolgáltatásnak minősül, az utólag pótlékokkal, órábérben kerül elszámolásra. A 4. pont tartalmazta az egyes tevékenységekhez kapcsolódó egységnyi óradíjakat is. A szerződés szerint a teljes vállalkozói díj 10%-át az alperes a szerződés megkötésekor, 80%-át a szerelést követően (számlázás havonta egy alkalommal lehetséges, fizetés 50 nap), 10%-át pedig az átvétel és a végszámla kiadása után volt köteles megfizetni.

A vállalkozói munkák megkezdését követően 2011. május 18-án az alperes nevében eljáró Gy.I. e-mail üzenetet küldött a felperes ügyvezetőjének, amelyben az alpereshez beérkezett 2011-14-01 számú első felperesi részszámla kapcsán kifejtette saját javaslatát az addig elvégzett szerelési

munkák ellenértékének elszámolására, arra hivatkozva, hogy a cégek közötti együttműködés során mindkét részről számos, előre nem tervezhető pont merült fel. Az alperes a 2011. május 18-i válaszában úgy nyilatkozott, alapvetően egyetért az alperessel, és a a jövőben egyeztetést fog vele folytatni a részszámlák jobb átláthatósága érdekében. 2011. május 31-én a peres felek képviselőinek aláírtak egy „belső tető membrán szerelés átadási jegyzőkönyv” elnevezésű okiratot, amelyben az alperes kijelentette, hogy a kivitelezett részeket elfogadja és átveszi. A felperes 2011. július 26-án küldött e-mailjében sérelmezte, hogy nem történt meg a megváltozott szerelési paraméterek költség szempontú értékelése a díjazás nagysága nem igazodott a megváltozott feladatokhoz, azt újra kell tárgyalni.

A felperes 2011. augusztus 4-i keltezéssel állította ki a 2011-14-05 számú végszámláját, amelyet az alperes 2011. augusztus 15-én vett át. A végszámla szerint fizetendő összeg az alperes által már megfizetett, összesen 293.130. euró teljesítésre figyelemmel 176.925,52 euró volt. A végszámlát 2011. december 12-én, a 2011-14-06 számú végszámlában a felperes pontosította. Ezek szerint a fizetendő teljes összeg 470.055,52 euró, ezzel szemben került elszámolásra az alperes által már teljesített 293.130. euró, valamint az alperes által kibocsátott számla alapján az alperesnek járó 10.030.euró. A pontosított végszámla fizetendő összegként 166.895,52. eurót tartalmazott.

Az alperes 2011. szeptember 29-i levelében a végszámlát azzal utasította vissza, hogy a belső tetőzet szereléséért járó arányos vállalkozói díjban való megállapodásra irányuló törekvései eredménytelenek maradtak. A felperes által megbízott követelésbehajtó cég felé az alperes 2011.11.11-én és 2012. február 27-én úgy nyilatkozott, hogy a munkavégzés során jelentősen megváltozott szerelési koncepció ellenére az eredetileg átalánydíjas megállapodást a felperes nem volt hajlandó újrakalkulálni.

A felperes a kereseti kérelmében a Német polgári törvénykönyv (BGB) 631.§-ára alapítottan kérte az alperes kötelezését 166.895,52 euró vállalkozói díj és ezen összeg után 2011. december 13-tól a BGB 288.§-a alapján számított késedelmi kamat megfizetésére. Álláspontja szerint mivel a felek nem kötöttek megállapodást az alkalmazandó jog tárgyában, a peres felek jogviszonyára a szerződés jellegadó szolgáltatása alapján a német jog alkalmazandó. Arra hivatkozott, hogy a peres felek közötti vállalkozási szerződés átalánydíjas megállapodást tartalmazott. Nem vitatta, hogy az alperes a felperes részére 293.292. eurót utalt el, azonban ebből az összegből a felperes számláján az általa figyelembe vett 293.130. euró került jóváírásra, a különbözet az alperest terhelő banki költségekre került elszámolásra. Hangsúlyozta, hogy a szerződés szerinti munkálatokat teljes körűen elvégezte, azzal szemben az alperes minőségi kifogást nem közölt.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a felek jogvitájára a magyar jog alkalmazandó, mivel a vállalkozási szerződés ...ben kötött, a ...i munkálatokat magyar építőmester irányította, az építkezésen a magyar koordináció volt meghatározó, a szerződés tárgya és irányultsága szerint alvállalkozói szerződés. A felperesi elszámolás ellentmondásos, a kereseti kérelem összecszerűségében nem kidolgozott, a végszámla szerint figyelembe veendő teljes kiindulási összeg magasabb, mint a felek szerződésében meghatározott nettó vállalkozói díj. A felek a 2011. május 18-i e-mailváltással igazoltan a szerződést úgy módosították, hogy az alperes tételes elszámolás alapján köteles vállalkozói díjat fizetni a felperesnek. Az alperes által igazoltan megfizetett összeg összesen 293.292. euró. Ezt meghaladóan hivatkozott arra, hogy a felperes munkavégzése nem volt teljes körű, egyes munkaelemeket az alperes végzett el. Nem vitatta, hogy a felperes által elvégzett munkálatokkal kapcsolatban minőségi kifogást nem támasztott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 153.678. euró tőkét és ezen összeg után 2011. december 13. napjától a kifizetés napjáig járó, a BGB

288.§-a szerinti mértékű késedelmi kamatot, továbbá 4.220.200.Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a kereseti kérelmet elutasította azzal, hogy a további felmerült perköltségeket a felek maguk viselik.

Az 593/2008/EK. rendelet preambuluma 19. pontja, 4. Cikk (1) és (2) bekezdése, 1. Cikk (3) és (4) bekezdése alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felek jogvitájára a német jog az alkalmazandó, mivel a szerződés szorosabban kapcsolódik a jellegadó szolgáltatása révén a németországi székhellyel rendelkező alpereshez. Utalt arra, hogy a szerződés az aláírásának helye szerint sem kötődik jobban a magyar joghoz, mivel azt a felperes ...ban írta alá. Az építőmesteri munkáknál a magyar koordináció tényét az alperes nem bizonyította.

A törvényszék megállapította, hogy a vállalkozási szerződés szerinti munkálatok megvalósultak, az átadás-átvételtől formális jegyzőkönyv nem került felvételre.

Rögzítette, hogy a német anyagi jog tartalma a felek részéről nem volt vitatott, az alapján a vállalkozói díj mértékét és az elszámolás módját jogszabály nem határozza meg. A szerződő felek a gyakorlatban többnyire egységárban, vagy átalányárban állapodnak meg. Amennyiben egy vállalkozó bizonyos díjazásra vonatkozó díjazásra hivatkozik, úgy ezt bizonyítani köteles. Amennyiben a vállalkozó egy meghatározott árat kíván alkalmazni, úgy alapvetően azt is bizonyítania kell a német jog alapján, hogy nem jött létre a megrendelő által létezőnek állított ármegállapodás. A vállalkozó csak akkor köteles cáfolni a megrendelő által állított ármegállapodás körülményeit, ha az ármegállapodást létezőnek állító megrendelő az említett vitás megállapodást helyszín, idő és díjazás mértéke szerint tényekkel alátámasztja, és azt következetesen kifejti. A törvényszék megállapította, hogy ebből következően a jelen eljárásban a felperesnek kellett bizonyítania az átalánydíjas ármegállapodás létrejöttét, míg az alperesnek azt, hogy az átalánydíjas ármegállapodást követően a felek tételes elszámolásra tértek át és a felperes ennek alapján jogosult díjazásra.

A perben beszerzett igazságügyi műszaki szakértői vélemény, az alperes által hivatkozott okirati bizonyítékok, így különösen a 2011. május 18-i alperesi e-mail, az arra adott felperesi válasz, a 2011. szeptember 29-én, 2011. november 11-én és 2012. február 27-én kelt alperesi levelek, **Gy.I.** és **V.T.** tanúvallomása, valamint a felperesi ügyvezető által teljes bizonyító erejű magánokiratba tett nyilatkozat alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes a szerződésmódosítás tényét, vagyis azt, hogy a felek tételes elszámolásra tértek át az átalánydíjas megállapodást követően, az alperes nem bizonyította. Ebből következően az alperesnek a szerződés szerint megillető átalánydíjat kell megfizetnie. Utalt arra, hogy az igazságügyi szakértői vélemény 5.7. pontja a felperesi kimutatást a belső tető munkálatai kapcsán vitatottnak, indokolatlannak és túlrazottnak minősítette. E munkavégzés a peres felek szerződése alapján átalánydíjas munkának minősült, így a felperes díjigénye ezzel kapcsolatban csak akkor nem lenne megalapozott, ha olyan peradat merült volna fel, hogy a felperes az e tételhez kapcsolódó munkákat nem végezte el maradéktalanul. Erre vonatkozó megállapítást azonban a műszaki szakértői vélemény nem tartalmaz és e vonatkozásban egyik peres fél sem élt további bizonyítási indítvánnyal. Hangsúlyozta, hogy nem állt rendelkezésre peradat arra nézve sem, hogy a belső tető szerelése kapcsán mi volt az a konkrét munka, amelyet nem a felperes, hanem - állítása szerint - az alperes végzett el, és az milyen értéket képvisel. Az alperes érdekkörébe eső ellentmondásos körülményként értékelte, hogy az alperes annak ellenére, hogy a tételes elszámolásra való áttérést állította, véletlennek minősítette, hogy a tételes elszámolás eredménye az átalánydíjjal azonos összegű a függőállvány és cargohálók, valamint a 240 acélív vonatkozásában. Ugyanígy az alperes terhére eső ellentmondásként vette figyelembe, hogy az alperes a felvonulási költség számlájára utalt 52.500. euróról azt állította, hogy az a belső tető elhúzó membránok szerelésére került megfizetésre, amelynek díja egyébként is 27.789. euró összeget tesz ki. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az írásbeli igazságügyi szakértői vélemény az árajánlat és a szerződés alapján tartalmazott olyan megállítást, mely szerint a méreteltérés, kiviteli előírások megváltoztatása, utólag elrendelt, vagy kiírástól eltérő teljesítések esetén tételes

elszámolás alkalmazandó. Ebből azonban nem következik, hogy a szerződésben és az ajánlatban kifejezetten megnevezett belső tető 142.000. euró összegű vállalkozási díjára is tételes felmérés lenne irányadó. Az igazságügyi műszaki szakértő ugyan arra a megállapításra jutott, hogy az ajánlat, a szerződés és a felek közötti e-mailváltás alapján a vállalkozási szerződés tételes díjmegállapodással jött létre, ugyanakkor ez a megállapítás minden alapot nélkülöz, mert mindkét fél egyetértett abban, hogy eredetileg átalánydíjas szerződést kötöttek egymással. Az igazságügyi műszaki szakvéleménynek az a megállapítása, miszerint a szerződéskötést követően felmerült körülmények miatt a műszaki tartalmi változások a felperes által elfogadottnak minősültek, megalapozatlan. A szakvélemény e körben mindössze az elszámolás módjával kapcsolatos alperesi kezdeményezéseire utal, azonban a felperes ezeket egyetlen alkalommal sem fogadta el.

A felperesi módosított végszámra szerinti elszámolást illetően rámutatott, hogy az alperesi kifizetésekből mindössze két részösszeg volt vitatott, nevezetesen a végszámlában 186.350. és 60.192. euró összegben feltüntetett alperesi teljesítés. E részteljesítések tényét az alperes okirattal igazolta. A csatolt bankszámlakivonatokon a banki költségekkel kapcsolatos levonás nem szerepelt. Erre tekintettel az alperes pénzügyi részteljesítéseinek összegét az alperes előadásával egyezően 293.292. euró összegben találta bizonyítottnak.

A törvényszék megállapította, hogy a módosított végszámra szerinti 1.2. - 1.7. alatti, az átalánydíjon felüli tételek alapjául szolgáló munkálatok teljesítését a felperesnek kellett volna bizonyítania. Tekintettel arra, hogy e vonatkozásban a felperes bizonyítási indítvánnyal kioktatást követően nem élt, az tételek szerinti műszaki tartalom megtérítésére vonatkozó követelés alaptalan. Rögzítette, hogy az alperes az eljárás során ugyan hivatkozott arra, hogy a végszámra részletezése szerinti 105.000. euró összegű felvonulási díj 52.500. euróra, a belső tető elhúzó membránok szerelésének 142.000. eurós összege 52.500. euróra módosult, azonban kioktatást követően ezt az állítását nem tudta bizonyítani. Ezért mindkét összeget a felperesi elszámolásnak megfelelően vette figyelembe.

A módosított végszámlának megfelelő elszámolás körében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nettó vállalkozói átalánydíj 457.000. euró volt, ebből vonandó le az alperesi 293.292. eurós teljesítés, továbbá a nem vitatottan a felperessel szemben fennálló 10.030. euró összegű alperesi számlakövetelés, így az alperes által még teljesítendő vállalkozói díj 153.678. euró. Rámutatott, hogy az igazságügyi műszaki szakértői véleménynek az 5.3., 5.4. és 5.5. alatti megállapításai a jelen perben jelentőséggel nem bírnak, mivel a véglegesített végszámra 1.2. - 1.7. tételei kapcsán a bíróság a felperesi kereseti kérelmet elutasította.

A késedelmi kamatról a BGB 288.§-a alapján rendelkezett.

A perköltségről a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján határozott, megállapítva, hogy a felperes 92%-os mértékben lett pernyertes. Kifejtette, hogy az alperes előlegezte az igazságügyi műszaki szakértői bizonyítás költségét, e bizonyítás az alperes sikertelen perceseikévé vált, ezért az ezzel kapcsolatos szakértői díjelőleget teljes egészében az alperesnek, míg a 2015. június 15-i tárgyaláson történt tolmácsolási díj 92%-át meghaladóan a további tolmácsolási díjat sikertelen perceseikévé a felperesnek kell viselnie.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperesi kereseti kérelem teljes körű elutasítását kérte. Változatlanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban már kifejtett indokai alapján a peres felek jogvitájára a magyar jog az irányadó, a felek között létrejött vállalkozási szerződésre a Ptk.389. és a Ptk.403.§ -át kell alkalmazni.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor bizonyítatlannak találta az alperes előadását azzal kapcsolatban, hogy a peres felek a szerződés szerinti átalánydíjas vállalkozói díjról utóbb tételes elszámolás alapján számított vállalkozói díjra tértek át, s ezzel a szerződés a Ptk.240.§ (1) és (2) bekezdésében írtaknak megfelelően módosult. Hivatkozott arra, hogy az alperes előadását alátámasztja a csatolt műszaki dokumentáció, a felek levélváltása, valamint az építési napló is. A törvényszék a bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, mert nem vonta mérlegelési körbe a teljes

műszaki dokumentációt. Hangsúlyozta, hogy a műszaki szakértői véleményben foglalt megállapítások nem kizárólag az ajánlattételre és a szerződésre, hanem a felek közötti levelezésre, adatközlésre is alapulnak. A szakértői vélemény ezeket értékelve jutott arra a következtetésre, hogy az elszámolást illetően a peres felek a szerződést módosították. Az elsőfokú bíróság tévesen rögzítette, hogy a szerződéskötést követően felmerült körülmények miatt a műszaki tartalmú változásokat a felperes nem fogadta el, hiszen a vállalkozó új koncepciót volt kénytelen kidolgozni a megváltozott műszaki körülmények miatt. A felperesi cég a szerződés teljesítése során egyértelmű, ráutaló magatartással elfogadta, hogy a vállalkozói díj megállapítására tételes elszámolás alapján került sor, ezért történt az, hogy a szerződés teljesítése folyamán az óradíjakat naponként kidolgozta, átküldte az alperesnek, aki azt tudomásul is vette. A felperes sem a szerződés teljesítése alatt, sem azt követően nem vitatta miért nem a szerződés szerinti ütemezésben történt a kifizetés a százalékos vállalkozói díj megosztásának megfelelően, sőt kifejezetten kérte az ütemenkénti tételes óradíjas elszámolást. Változatlanul hivatkozott arra, hogy a 2011. május 18-i alperesi e-mail és az arra adott felperesi válasz is azt bizonyítja, hogy az elszámolás módját illetően a felek a szerződésmódosítás kérdésében megállapodtak. Az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazza, hogy az igazságügyi szakértői vélemény 5.2. pontja szerinti megállapítást a törvényszék miért nem fogadta el. Az elsőfokú ítélet a szakértői vélemény 5.3., 5.4. és 5.5. alatti megállapításaival kapcsolatban elfoglalt álláspontja is téves, hiszen mind a többletmunka elszámolás, mind az állásidőre és a gyorsítás díjra vonatkozó elszámolás is arra utal, hogy a felek tételes elszámolásra tértek át. Hangsúlyozta, hogy a szakvélemény 5.8. pontja azt rögzítette, hogy a szerelési koncepció a belső tetőre vonatkozóan megváltozott, ezért az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy az igazságügyi műszaki szakértői véleménynek a szerződésmódosítással kapcsolatos megállapítása alaptalan. A szerződés teljesítését követően az alperes által a különböző követelésbehajtó cégeknek írt, 2011. november 11-én és 2012. február 27-én kelt, az elsőfokú eljárás során csatolt levelekből nem vonható le az a következtetés, hogy a felek között szerződésmódosításra nem került sor, mert e cégek felé az alperes a jogügylet sajátosságait nem tárta fel. Rámutatott, hogy a 2013. március 26-i levelében - melyet a törvényszék nem értékelt a bizonyítékok között - már hivatkozott arra, hogy a felperes minden további követelését alaptalannak tartja. Álláspontja szerint a szerződésmódosítás tényét támasztja alá J.E. és V.T. tanúvallomása is. Hangsúlyozta, hogy a felperes nem tudott olyan nyilatkozatot csatolni, amelyet mindkét fél aláírt volna, és amelyben a felek kijelentették volna, hogy nem módosították a szerződést. Előadta, hogy a szakértői vélemény 5.7. pontja a belső tető költségével kapcsolatban meghatározta, hogy az alperes által kalkulált 27.789. euró tekinthető reálisnak, ezért a törvényszék ítélete szerinti elszámolás sem helytálló.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet megtámadott rendelkezéseinek helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy a fellebbezés az alkalmazandó jog kérdéséről illetően vélhetőleg az 593/2008/EK rendelet 4. cikk (3) bekezdésére hivatkozik, e rendelkezés azonban a jelen ügyben nem alkalmazható, mert nem egyértelmű, hogy a perbeli szerződés szorosabban kapcsolódna ...hoz, a magyar joghoz. Fenntartotta, hogy sem az építésvezető személye, sem az építés koordinációja kapcsán kifejtett alperesi álláspont nem helytálló. Ebből következően a Ptk. 389.§, 403.§ és 240.§-ával kapcsolatos fellebbezési okfejtés téves.

Osztotta az elsőfokú ítéletben írtakat azt illetően, hogy az alperes által hivatkozott szerződésmódosítás ténye nem bizonyított. A fellebbezésben írtaktól eltérően az elsőfokú bíróság vizsgálta az építés műszaki dokumentációját. Fenntartotta, hogy a napi jelentések nem bizonyítják a szerződésmódosítás megtörténtét. A törvényszék a per egyéb adataival összevetve helyesen értékelte a szakvéleményt. Emellett fenntartotta, hogy a szakértő kirendelésének feltételei nem álltak fenn, a szakértő feladatává tett kérdések megválaszolása nem szakkérdés, az a bíróság mérlegelési körébe tartozik. Rámutatott, hogy a fellebbezés nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a szakértőnek a német jog alapján kellett volna válaszolnia a feltett kérdésekre, ez azonban nem így történt, ezért a

szakértői véleményt ebből az okból is mellőzni kell. Az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot helyesen értékelve jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a szerződés szerinti átalánydíj fizetésére köteles. Fenntartotta az alperes által e körben hivatkozott okirati bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontját. Hangsúlyozta, hogy még V.T. tanúvallomása sem áll összhangban az alperes védekezésével. A szerződésmódosítás meg nem történtét rögzítő, a felek aláírásával ellátott okirat hiányából nem lehet arra következtetni, hogy a szerződésmódosítás megtörtént volna.

Az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között (Pp. 253.§ (3) bekezdés) bírálta felül. A másodfokú eljárásnak nem képezte tárgyát a kereseti kérelmet részben elutasító rendelkezés. A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat helyesen, összességükben a Pp. 206.§ (1) bekezdésének megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg és abból érdemben helytálló jogi következtetésre jutott. A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a felek között létrejött vállalkozási szerződésre az 593/2008/EK. rendelet (Róma I.) 4.§ (2) bekezdése alapján a német anyagi jog az irányadó. A vállalkozási szerződés esetén a jellegadó szolgáltatás a - jelen perben németországi honosságú - vállalkozó tevékenysége. Helytálló, hogy a szerződés aláírása nem teremtett szorosabb kapcsolatot a magyar joggal, mert arra részben ...ban került sor. Osztja az ítéletábra a törvényszék álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy az alkalmazandó joggal összefüggésben a magyar koordináció tényét az alperes nem bizonyította. Ebből következően a 4. cikk (3) bekezdése szerinti feltétel fennállta nem állapítható meg. Az EK rendelet 4. cikk (2) bekezdésének alkalmazhatósága egyúttal azt is jelenti, hogy az alperes a 4. cikk (4) bekezdésére sem hivatkozhat eredményesen.

Az alkalmazandó német anyagi jogi rendelkezések alapján az elsőfokú bíróság helyesen osztotta ki a felekre a bizonyítási terhet. A felek között az nem volt vitatott, hogy az írásban megkötött vállalkozási szerződésben átalánydíjat kötöttek ki. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ehhez képest a tételes elszámolásra vonatkozó szerződésmódosítást az alperes - a Pp.164.§ (1) bekezdése ellenére - nem bizonyította. A szerződésmódosítás megtörténte vagy meg nem történte olyan jogkérdés, amelynek eldöntése a felek által szolgáltatott bizonyítékok alapján a bíróság feladata, nem pedig az igazságügyi műszaki szakértő kompetenciája. A felek között létrejött szerződés, az azzal kapcsolatos levélváltás, dokumentáció értékelése azzal összefüggésben, hogy a felek az eredeti megállapodásukat módosították-e, az erre irányuló alperesi törekvés eredményes volt-e, nem műszaki szakkérdés. (Pp.177.§ (1) bekezdés) Erre tekintettel a felperes arra helytállóan hivatkozott az elsőfokú eljárás során, hogy a perben sürgősen volt műszaki szakértő kirendelése. Az a tény, hogy a szerződésben meghatározott átalánydíj mellett a szerződő felek egyes opcionális és pótlólagos szolgáltatásokat a szerződés 3. és 4. pontjában külön nevesítve tételes elszámolásúvá tettek, nem jelenti azt, hogy a szerződés 2. pontjában meghatározott átalánydíjas szolgáltatás elszámolása az alperesi előadásnak megfelelően utóbb tételes elszámolásúvá vált.

A 2011. május 18-i e-mail és az arra adott válasz nem támasztja alá, hogy az elszámolás módját illetően a felek között szerződésmódosításra került volna sor. Az a felperesi válasz, mely szerint „azon pontokkal kapcsolatban, amelyek számunkra nem teljesen világosak, megkértem **W-M.** asszonyt, hogy Önnel zárja rövidre, hogy a következő részszámla átláthatóbb lesz és kevesebb javításra lesz szükség" (34. sorszám alatti beadvány 7. melléklete) nem értékelhető úgy, hogy a szerződésmódosítás tárgyában a felek megállapodtak volna. A szerződés 2. pontjára vonatkozó kifejezett szerződésmódosítás hiányában a felek levelezése nem értelmezhető úgy, hogy az eredeti átalánydíjas megállapodástól eltértek volna. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy az alperes által hivatkozott szerződésmódosításnak ellentmond az is, hogy az alperes a végszámla kibocsátását követően a 2011. szeptember 29-i, 2011. november 11-i, 2012. február 27-i és 2013. március 26-i leveleiben a felperes illetve a felperes megbízásából eljáró követelésbehajtó cég felé

maga is kifejezetten úgy nyilatkozott: a felperes nem volt hajlandó eltérni a szerződésben rögzített átalányártól. A fellebbezésben hivatkozott **Gy.I.** tanúvallomása szerint a tanú nem rendelkezett ismeretekkel arról, hogy mit jelent az átalánydíj és a tételes elszámolás, az erre vonatkozó információit az alperesi jogi képviselőtől szerezte. Ebből következően e tanúvallomás alapján a szerződésmódosítás ténye nem igazolt. **V.T.** tanúvallomásában ugyan azt adta elő, hogy a felperes képviselőjével szóban megállapodott tételes alapú elszámolásban, de ennek ellentmond az a körülmény, hogy valamennyi, a fentiekben megjelölt, a végszámla után kibocsátott, a szerződésmódosítás elmaradását sérelmező levelet a tanú írta alá. Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a tanúvallomást a felperesi ügyvezető teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata cáfolja. A peres fél - így a gazdálkodó szervezet törvényes képviselője - előadásának bizonyító erejét nem befolyásolja az a körülmény, ha azt teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalják. Ugyanakkor a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra, a tanú által írott levelekre tekintettel a törvényszék érdemben helyes következtetésre jutott, amikor **V.T.** tanúvallomása alapján a szerződésmódosítással kapcsolatos alperesi állítást nem találta bizonyítottnak.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a Pp. 164.§ (1) bekezdése szerint rá háruló bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget. Helytállóan rögzítette azt is a törvényszék, hogy nem áll rendelkezésre olyan peradat, mely alapján az lenne megállapítható, hogy az átalánydíj alapját képező munkákból egyes tételeket a felperes helyett az alperes végzett el és erre tekintettel a szerződés szerint a felperest megillető átalánydíj csökkentése lenne indokolt.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú eljárásban vesztes alperes a Pp. 239.§ és 78.§ (1) bekezdés alapján köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, egyben viseli a fellebbezés folytán felmerült saját költségeit. Az ügyvédi munkadíjnak az ÁFÁ-t is magában foglaló összegéről az ítéletábra a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (1), (2), (5) és (6) bekezdése alapján határozott.

Győr, 2017. május 24.

dr. Szalai György sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

. Vass Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: